

[Chr. Ernst Christensen.]

raader over 2 000 Bind speciel sønderjydske Litteratur, den største Samling sønderjydske Litteratur, der findes dernede; der er endvidere Landets Aviser fra Halvfjerdserne op til vore Dage, op til Nutiden, der er Kredsblade for de 4 sønderjydske Amter, Provincialefterretninger og Lovsamlinger, historiske Tidsskrifter og andet historisk Materiale. Dette Arkiv i Aabenraa støttes ogsaa i høj Grad af Sagkundskaben, Mænd som Dr. Achelis i Haderslev, Dr. Mæckeprang, Professor Friis, Rigsarkivar Laursen, tilsynsførende ved Statens Biblioteker Døssing, Bestyrelsen for Historisk Samfund for Sønderjylland o. s. v., hele denne Sagkundskab støtter Tanken om at lægge Arkivet i Aabenraa. Her var det ogsaa, at H. P. Hanssen allerede paa det danske Aarsmøde i Rødning i 1908 foreslog Oprettelse af et sønderjydske Landsarkiv; saa tidligt som i 1908 er dette ved Aarsmødet i Rødning enstemmigt vedtaget af alle danske Tillidsmænd. Saa fik vi det foreløbige Arkivdepot i Aabenraa til Indsamling af historisk Materiale, og denne Indsamling er siden hen foretaget. Endelig skal jeg nævne, at til Aabenraa er ogsaa knyttet saa store testamentariske Gaver i denne Henseende, at selv om man fik Landsarkivet et andet Sted, saa vilde den, der skulde forske sønderjydske Historie, alligevel være nødt til at tage til Aabenraa for at faa fyldestgørende Oplysninger, saaledes hænger det sammen.

At dele Omraadet og lægge Ribe og Vejle Amter sammen med Sønderjylland vilde ikke være tilfredsstillende, og denne Sammenblanding af Arkivalia fra to gennem Aarhundreder ganske forskellige Administrationsomraader vilde kun medføre Konfusion, saaledes som ogsaa det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen har antydet. Nej, Landsdelen danner historisk set en Enhed og bør have sit eget Landsarkiv, i Aabenraa. Aabenraa By har jo ogsaa paa en storstilet Maade vist sin store Interesse for Sagen; den har skænket en udmærket beliggende og kostbar Grund til Byggeplads, Nord for Amtshuset, og har tilbudt af afholde Udgifterne til Fundamentering og Pilotering af den nye Bygning, og endelig er det tænkt at placere Bygningen midt i et stort offentligt Anlæg, hvor den vil komme til at ligge i værdige Omgivelser. Jeg vil henstille til den højtærede Undervisningsminister, at han følger de Ønsker, der her fra sønderjydske Side er blevet fremsat.

Koefoed: Da jeg i Fjor udtalte min Beklagelse over den daarlige og utilfreds-

stillende Telefonforbindelse mellem Bornholm og det øvrige Land samt udtalte Haabet om, at dette Forhold snart maatte blive rettet paa tilfredsstillende Maade, maa jeg i Konsekvens deraf udtale min Tilfredshed med og Taknemmelighed for den Bevilling, der i Aar er opført paa Finanslovsforslaget til Anlæg af en Kabelforbindelse mellem Rønne og København. Ganske vist skal denne Forbindelse gaa over Sverige, hvorved Kablet bliver over 100 km kortere, idet Afstanden Rønne—Ystad er ca. 72 km, medens en direkte Forbindelse Rønne—København vilde være paa ca. 180 km, men Tilknytningen til det Kabel, der foreslaas i Forbindelsen mellem København og Sverige, gør Anlægsudgifterne betydelig mindre, hvad der selvfølgelig maa tages Hensyn til, naar Forbindelsen ellers bliver lige saa god. En direkte Forbindelse var anslaaet til at ville kost ca. 1½ Mill. Kr., og efter hvad jeg har faaet oplyst senere, vilde Beløbet snarere blive endnu større, medens den paa Finanslovsforslaget opførte Bevilling kun andrager 990 000 Kr., og deraf kan vel ikke mere end Halvdelen regnes Bornholm-Forbindelsen til Udgift, da Ledningen København—Sverige alligevel skulde lægges om. Og da der ingen Tvivl er om, at en Kabeltelefonforbindelse vil blive betydelig mere benyttet end den nuværende Radioforbindelse, der er meget mangelfuld, men alligevel medfører en aarlig Udgift af 60 000—70 000 Kr., vil den aarlige Udgift antagelig kunne bringes ned, og desuden vil Tilfredsheden øges og det Savn blive afhjulpet, som Beboerne derovre, og jeg tror ogsaa adskillige i det øvrige Land, har følt paa dette Omraade. Jeg vil derfor udtale min Tak til den højtærede Minister for offentlige Arbejder for hans paa Foranledning af min Kollega, det ærede Medlem Hr. H. Rasmussens Forespørgsel givne Tilsgagn om at ville søge Finansudvalgenes Tilslutning til, at Arbejdet kan fremmes saa meget som muligt.

Der er under denne Finanslovbehandling flere Gange talt om de daarlige Tider i Almindelighed og for Landbruget i Særdelighed, og for ikke at komme ind paa Gentagelser, som vel ikke godt kan undgaaes paa et saa fremrykket Tidspunkt under Finanslovdebatten, skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men jeg vil blot sige, at naar vi Landmænd gør opmærksom paa Tilstandens Alvor, er det ikke for at vække Medlidenhed, men fordi det er vor Pligt at sige, hvordan Landet ligger. Hvordan kan man ellers vente, at man fra anden Side, indenfor andre Erhverv, skal kunne faa Forstaaelse af For-